

РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ПЕРЕХОДУ ДО ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ (НА ПРИКЛАДІ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Регіональна політика зародилась як один з інструментів уникнення значних дисбалансів у соціально-економічному розвитку регіонів. В країнах Західної Європи однією з головних причин виникнення і становлення регіональної політики, було усвідомлення того, що географічний, або просторовий, чинник має істотний вплив на ефективність розвитку. На сьогодні, наприклад, стратегічна політика ЄС спрямована, перш за все, на підтримку слаборозвинутих, депресивних регіонів – з метою вирівнювання розвитку територій.

У 50–60-х рр. 20 ст. збалансований (сталий) розвиток пов'язували лише з економічним прогресом та зростанням економічної ефективності [3].

В Україні спостерігаються суттєві регіональні відмінності екологічного навантаження та сучасного стану екологічної безпеки територій, що обумовлено різноманітністю природокористування та господарською діяльністю населення. Екологічні проблеми суттєво обмежують соціально-економічний розвиток суспільства, котрий знаходиться у безпосередньому взаємозв'язку з якістю навколишнього природного середовища. Розвиток збалансованої системи раціонального природокористування, у поєднанні з адекватною структурною перебудовою промислового потенціалу, що враховує мінімізацію антропогенного навантаження і забезпечення соціальної захищеності людини стане основою забезпечення і стабільного суспільного розвитку держави. Тому, існує нагальна необхідність визначення регіонів країни, де екологія компонентів довкілля знаходяться в найгіршому стані з метою спрямування фінансових ресурсів на впровадження природоохоронних заходів.

Щоб перейти до збалансованого розвитку, пріоритети розвитку необхідно перенести з галузевого підходу на цілісно-територіальний. Це дасть можливість, зокрема, регулювати відповідну економічну активність так, щоб вона узгоджувалася з обмеженнями екосистем [4].

Перехід до збалансованого природокористування в регіоні потребує розв'язання багатьох екологічних проблем. Так, на сьогодні стан територій Херсонської області, які знаходяться в межах національної екологічної мережі, крім об'єктів природно-заповідного фонду, значною мірою незадовільний. Все це впливає на якість елементів екологічної мережі, як природного середовища існування популяцій видів природної флори, мікобіоти та фауни. До складу екологічної мережі входять також ділянки акваторії Азовського і Чорного морів, значною мірою забруднені [2].

До теперішнього часу виявлено і досить обґрунтована періодичність і циклічність в різних видах змін навколишнього середовища області. Останні

півстоліття Херсонщина була полігоном для реалізації крупних народногосподарських проектів, які докорінно змінили її природу на більшості території [1]. Вирішення екологічних проблем, що накопичилися в результаті стратегічних помилок при розбудові найбільших у Європі зрошувальних систем, спорудження підприємств хімічної промисловості поряд із зонами рекреаційного і природоохоронного призначення, накопичення неліквідних засобів боротьби з шкідниками сільськогосподарських культур лежать у площині загальнодержавних питань, які можуть бути розв'язані за умови значних капіталовкладень

Відповідно, даному етапі розвитку української держави та формування нових соціально-економічних відносин на прикладі області ми бачимо, що, незважаючи на існування національних програм з охорони навколишнього середовища, які мають пряме відношення до Херсонщини, суттєвого покращення екологічної ситуації не досягнуто. Тому варто звернути увагу на досвід економічно розвинутих країн щодо вдосконалення та реалізації стратегії збалансованого (сталого) розвитку регіону.

Список використаних джерел:

1. *Афанасьєва О.О. Аналіз надзвичайних ситуацій природного і техногенного походження та проблема прогнозування змін навколишнього середовища / О.О. Афанасьєва / Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: географічні науки. – Херсон, 2016. - №3. – С. 37-41*
2. *Географія Херсонщини: навчальний посібник / [Пилипенко І.О., Мальчикова Д.С., Єрмакова С.Л., Руденко М.М. та ін.]. - Херсон: ПП Вишмирський В.С., 2007. - 221 с.*
3. *Лісовський С.А. Суспільство і природа: баланс інтересів на теренах України / С.А. Лісовський Житомир: “Полісся”, 2009. – 296 с.*
4. *Топчієв О.Г. Регіональний розвиток України і становлення державної регіональної політики: [навч.-метод. посібник] / Топчієв О.Г., Безверхнюк Т.М., Тітенко З.Т. – Одеса, 2005. – 223 с.*

